

Aistimonivammainen ja ympäristö

Mitä asioita tulee kodissa huomioida, jos yksi sen asukkaista aistii ympäristöään toisin kuin muut asukkaat? Mitä ja millaisia ääniä ympäristössä kuuluu? Miltä siellä näyttää, onko valaistus riittävä, entä värimaailma?

Näkövamma - visuaalinen ympäristö

On hyvä selvittää ensin: Mikä hänen näön tarkkuus? Miltä etäisyydeltä hän havaitsee asioita? Kuinka hän näkee erilaisissa valaistusolosuhteissa? Kuinka hän käyttää jäljellä olevaa näköään ja näkökenttää? Millaisia kontrasteja hän erottaa? Käyttääkö näön apuvälineitä?

- selkeät kontrastit auttavat havaitsemaan helpommin
- visuaaliset virikkeet näkökentän alueelle
- hyvä yleisvalaistusta, vältä häikäisyä ja heijastuksia
- käytä kohdevaloa korostamaan haluttua kohtaa

Kuulovamma - auditiivinen ympäristö

On hyvä selvittää ensin: Onko hänellä kuulovammaa? Onko kuulon yli- tai aliherkkyttä? Miten kommunikoi? Miten ymmärtää kuulemansa? Häiritseekö taustamelu tai jotkin tietyt äänet? Käyttääkö kuulon apuvälineitä?

- tilan kaikumista voidaan vähentää pehmeillä materiaaleilla
- radion / tv:n ei tarvitse olla aina päällä, vähennä taustamelun määrää
- käytä osoittamista ja eleitä (esim. viittomat) kertomaan puhuttua asiaa
- selitä ja kokeile yhdessä mistä ääni tulee
- kerro puheella tai koskettamalla, että olet tullut lähelle ja kun menet pois

Vuorovaikutus ja leikki

Toimivan kommunikoinnin luomisessa leikki on hyvä väline luoda toimiva vuorovaikutussuhde. Tämän vuorovaikutussuhteen syntymiseen vaikuttaa vireystila. Siksi onkin tärkeää valita sopiva hetki ja paikka vuorovaikutussuhteen rakentamiseen. Uskalla heittäytyä tilanteeseen!

Aistimonivammainen ja ympäristö

- vastakkainleikki - pystyy havainnoimaan henkilön reaktiot, ilmeet ja eleet hyvin ja vastaamaan niihin välittömästi
- ohjaa ja kannusta tutkimaan käsillä toista ihmistä, esineitä, ympäristöä
- kädestä käteen tutkiminen ja ohjaaminen yhdessä, sanallisesti tilannetta kertoen
- ->äänilelut tuovat uuden ulottuvuuden tutkimiseen
- erilaiset materiaalit esineissä ja ympäristössä
- vuorottelu keskustelu, jossa pyritään vastaamaan toisen tuottamiin ääniin ja eleisiin samalla tavalla, joka osoittaa että hänet kuultu/huomattu
- kukkuu ja piilo -leikit
- taktiilitviittomat kertomaan esim. päiväjärjestystä
- hyödynnetään hoitotilanteita; kehonhahmotukselliset aistimukset (sivelyt, harjaus, nivelpintojenpainelu, lämpötilat, pehmeä-karkea jne.)